

T.C.
İSTANBUL
KÜLTÜR
ÜNİVERSİTESİ

İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

Dürüstlük

Takım
Çalışmaları

Öğrenciler

Saygı

Performans

Sorumluluk

Etik Kodları ve Uygulama Esasları

Öğrenci
Odaklılık

Yönetim

Çalışanlar

Akademik
Kadro

Bilimsel
Araştırma ve
Yayın

Takım
Odaklılık

Bu çalışma Fakültemiz Öğretim Üyelerinden Prof. Dr. Mahmut PAKSOY başkanlığında, Dr. Öğr. Üyesi Murat Taha Bilişik, Doç. Dr. Çiğdem Kaya, Arş. Gör. Mustafa Bekmezci, Arş. Gör. Şerif Yüksel ve Arş. Gör. Zahide Yeşim Akbınar'dan oluşan bir ekip ile yürütülmüş ve fakülte çalışanlarının görüşüne açıldıktan sonra dağıtımına karar verilmiştir.

Etik Kod Nedir?

Etik kurallar, fakültemiz çalışanlarının dürüst ve dürüst bir şekilde iş yapmalarına yardımcı olmak için tasarlanmış ilkelerin bir rehberidir. Bir etik kurallar dokümanı, fakültemizin misyonunu ve değerlerini, çalışanlarımızın sorunlara nasıl yaklaşması gerektiğini, fakültemizin temel değerlerine dayanan etik ilkeleri ve çalışanlarımızın tutunacağı standartları ana hatlarıyla belirlemektedir.

"Etik kod" olarak da adlandırılan bir etik kurallar, iş ahlakı, mesleki uygulama kodu ve çalışanların davranış kuralları gibi alanları kapsayabilir.

Aşağıda belirlenmiş etik kurallar, dürüstlük, doğruluk ve profesyonellik için izlenecek yolları ve en iyi uygulamalarını belirler.

Fakültemiz üyeleri için etik kuralları ihlal etmek, fesih dâhil yaptırımlar ile sonuçlanabilir.

Fakültemizde etik kurallar gönüllü olarak kabul edilmektedir. Fakültemizin tüm çalışanları diğer paydaşları ile ilişkilerinde bütünlüğün ve etik kodların, sürdürülebilir iyileştirmeler ve başarılı, uzun soluklu ilişkiler için bir ön koşul olduğuna inanmaktadır.

Etik Kodları

Aşağıda, T.C. İstanbul Kültür Üniversite İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi için hazırlanan Etik Davranış Göstergeleri yer almaktadır. İlgili göstergeler hazırlanırken, diğer üniversiteler tarafından hazırlanan etik kodlar incelenmiştir ve kaynak olarak Yüksek Öğretim Kurumları Etik Davranış İlkeleri esas alınmıştır. Bu esasa bağlı kalarak, dürüstlük, performans, öğrenci odaklılık, saygı, sorumluluk, takım çalışması ve takım odaklılık olmak üzere 7 farklı değer; akademik kadro, bilimsel araştırma ve yayın, yönetim, çalışanlar ve öğrenciler olmak üzere 5 farklı odak belirlenmiştir. Bu değerler ve odaklar çerçevesinde oluşturulan 80 maddelik davranış göstergesi tablo halinde sunulmuştur.

Akademik Kadro

Takım Çalışması/İş Birliği

Meslektaşlarının akademik özgürlük haklarını savunur

Dürüstlük

- Akademik standartları içtenlikle yerine getirir ve her türlü akademik etkinlikte dürüst, açık ve sorumlu davranışların da bulunur.
- Tüm bilimsel çabalarında akademik dürüstlüğünü korur. Araştırma metodolojisi ve araştırma etiğine uygun davranır.
- Meslektaşlarına karşı politik nedenlerle veya ırk, dil, din, cinsiyet, cinsel yönelim, etnik köken, fiziksel engellilik gibi sebeplerle ya da keyfi ve kişisel nedenle ayrımcılık yapmaz.
- Meslektaşlarının mesleki hak ve ayrıcalıklarını kullanmalarını kasıtlı olarak engellemez ya da reddetmez.
- Meslektaşlarının çalışmaları hakkındaki profesyonel görüşlerini veya yargılarını sunarken adil ve nesnel olur; meslektaşları hakkında, bilerek, yanlış ve kötü niyetli açıklamalarda bulunmaz.
- Mesleki görevlere başvurularda yanıltıcı açıklamalarda ve mesleki nitelikleri ile ilgili yanlış bildirimlerde bulunmaz ya da yeterliliği ve niteliğiyle ilgili gerçekleri kasıtlı olarak gizlemez.
- Yetkin olmadığı alanlarda proje araştırmacılığı ve bilirkişilik; sınav, tez, atama veya yükseltme jürisi üyeliği yapmaz.
- Aralarında çıkar ilişkisi veya çıkar çatışması bulunan kişilerle ilgili atama ve yükseltme jürilerinde görev almaz.
- Bilimsel değerlendirmelerinde bağımsız ve tarafsız davranır, eşitlik ilkesine uygun hareket eder, ön yargılı davranmaz, tutarlı hareket eder, bilimsel değerlendirmelerde tanımlayıcı, net ve açık olur.

Saygı

- Meslektaşlarına, öğrencilerine ve diğer iş paydaşlarına karşı saygılı ve adil davranır.
- Diğer bölümleri kötülemez veya fakültenin diğer programlarındaki ve akademik bölümlerindeki öğrencilerin güvenini azaltacak davranışlardan kaçınır.
- Bölümün, fakültenin veya üniversitenin tüm personeline saygıyla ve hakkaniyetle davranır, onları kişisel kazanç ve özel işleri için kullanmaz, sözlü veya fiziksel olarak taciz etmez.

Sorumluluk

- Yasal olarak zorunlu olmadıkça meslektaşları, öğrencileri ve diğer iş paydaşları hakkında edindiği gizli veya kişisel bilgileri açıklamaz.
- Üniversite dışındaki herhangi bir etkinliğe ya da çalışmaya katılmak için Üniversiteye karşı yükümlülüklerini aksatmaz.
- Kurumsal ve mesleki unvan ve konumunu kişisel çıkar sağlamak için kullanmaz.
- Üniversite dışı etkinliklerde üniversitenin toplum içindeki yerini ve saygınlığını korur.
- Dürüstlük ve tarafsızlığını tehlikeye düşürecek etkinliklerden uzak durur Hizmet konusu yetkilerinin dışındaysa ilgili birime veya yetkiliye yönlendirir.
- Çıkar çatışması konusunda dikkatli davranır, kaçınmak için gerekli adımları atar, farkına varır varmaz durumu ilgililere bildirir.
- Görev, unvan ve yetkisini kullanarak kendisi, yakınları veya üçüncü kişiler lehine menfaat sağlamaz ve aracılıkta bulunmaz.
- Görev, unvan ve yetkisini kullanarak çıkar amacıyla kendisinin veya başkalarının kitap, dergi, cd ve benzeri ürünlerinin satışını ve dağıtımını yapmaz veya yaptırmaz.
- Görevinin ifası sırasında ya da bu görevin sonucu olarak elde ettiği resmi veya gizli nitelikteki bilgileri, kendisine, yakınlarına veya üçüncü kişilere doğrudan veya dolaylı olarak ekonomik, siyasal veya sosyal nitelikte bir menfaat elde etmek için kullanmaz.
- Yürüttüğü görevle ilgili bir iş, hizmet veya çıkar ilişkisi olan gerçek veya tüzel kişilerden kendisi, yakınları veya üçüncü kişi veya kuruluşlar için doğrudan doğruya veya aracı eliyle herhangi bir hediye almaz ve çıkar sağlayamaz.

Takım Odaklılık

Meslektaşlarının profesyonel gelişimine etkin olarak yardım eder

Öğrenci Odaklılık

- Meslektaşlarının profesyonel gelişimine etkin olarak yardım eder.
- Öğrencileri mesleğin ya da disiplinin temel değer ve ilkelerini öğrenmeye, fikirlerini serbestçe ifade etmeğe ve bağımsız düşünmeğe teşvik eder.
- Her dersin/programın öğrenme çıktılarını açık hale getirir, dersin gerekliliklerini ve başarı ölçütlerini belirler.
- Öğrencilerin çalışmalarını ve performanslarını adil-tarafsız ve dürüst olarak değerlendirir, değerlendirmeleriyle öğrencilerin öğrenmelerine katkı sağlar, zamanında ve yapıcı geri bildirimler verir.
- Öğrencilerin çalışmalarını ve sınavlarını zamanında değerlendirir ve duyurur.
- Öğrencilerin derslerle ilgili değerlendirmelerini dikkate alır.
- Yasal olarak açıklanması gerekenler dışında, öğrencilerin özel-kişisel bilgilerine saygı gösterir, bu bilgileri gizli tutar.
- Kişisel çıkarları için öğrencilerini istismar etmez ya da ortaklaşa hazırlanan bir çalışmayı öğrencilerin katkılarını belirtmeden sunmaz.
- Öğrencilere referans olurken adil ve nesnel davranır.
- Her türlü tacizin hiçbir biçimde kabul edilemez olduğunu bilir ve buna göre davranır.
- Öğretim verdiği alanda, öğrencilerin güncel ve kaliteli eğitim alabilmesi için araştırmalar yaparak uzmanlığını sürekli geliştirir.
- Öğrencilerin farklı yeteneklere ve özelliklere sahip olduklarını kabul eder ve her bir öğrencinin entelektüel ve kişisel gelişimine katkı sunmaya çalışır.
- Öğrencilerin yüksek mesleki etik değerlerle yetişmeleri ve çok yönlü gelişmeleri için onlara davranışları ile örnek olur.
- Öğrencilerin birbirlerine ve öğretim elemanlarına karşı saygı duymalarını teşvik eder.
- Öğrencileri, öğrenmelerine engel olacak ya da sağlıklarına ve güvenliklerine zararlı olan ortamlardan korumaya özen gösterir.

Bilimsel Araştırma ve Yayın

Saygı

- Araştırmanın tasarımı ve yürütülmesinde gerekli yeterliliğe sahiptir, araştırmanın yapılışı ve bulguların analizi sırasında özeleştir, dürüstlük ve şeffaflığı korur, aynı konuda araştırma yapmış veya yapmakta olanların çalışmalarına saygılıdır.
- Yayında yararlanılan bütün kaynakları atıf yapılarak belirtir, yayındaki bilginin üretilmesinde, derlenmesinde, ölçülmesinde ve yayına hazırlanmasında payı olanların katkılarının yazar olarak belirtir.

Dürüstlük

- Araştırma sonuçlarını rapor ederken açık ve dürüst davranır, araştırmaya katılan herkesin katkısını görünür kılar.
- Bilimsel bir yayında, yayının içindeki bilgilerin doğru ve tam olması, yayının kasıtlı olarak eksik bilgi içermemesi, bilgilerin üretimi ve geliştirilmesi aşamalarında "bilimsel etiğe" uygun davranılması, ancak bilimsel sistematik içinde geliştirilen ve derlenen bilgilerin ve verilerin yayımlanmasını sağlar.

Sorumluluk

- Araştırmaya başlarken, araştırma sürecindeki görevler ve yayınlarda oluşan tüm hakların dağılımını belirler.
- Veri toplanması ve analizi için kullanılan bütün kaynakları (elektronik olanlar dâhil) ve metotları çalışmada sunar.
- Bilimsel yayının amacı, üretilen ve geliştirilen bilginin ve bilgi birikiminin paylaşılarak yayılmasını ve bunun sonucunda bilimin insanlık yararına geliştirilmesini sağlar.
- Yayının içeriğinin yansız olması için özen gösterir, kişisel çıkarlar, ticari kaygılar, politik görüşler ve inançların empoze edilmesi amacıyla araştırma sonuçlarını değiştirmez.

- Atıfta bulunurken eksik bilgi vermez, alıntı kaynağına ait uygun bilgi verir, kaynağı unutup kendi fikriymiş gibi anımsayarak kullanmaz.
- Başkasına ait (yazılı, basılı ve elektronik ortamdaki) bir eseri olduğu gibi alarak kendi adına sunmaz, bir bölümünü bilimsel yayın kurallarına uygun bir biçimde atıfta bulunmadan kendi eseri gibi sunmaz, bulguları bunların alıntı olduğunu açıkça gösterecek şekilde (yazılım tipini değiştirerek, italik yazarak ve tırnak içinde göstererek, metin içinde işaretleyerek, dipnot ya da kaynakçada belirterek) dile getirmeden sunmaz, farklı kelimeler kullanarak veya cümleler kurarak değiştirip sunmaz, bilgi ve düşünceleri, uygulamaları kendi fikriymiş gibi sunmaz.

Sorumluluk

- Taciz, bezdirme ve yıldırma (Mobing) gibi etik dışı davranışların akademik yaşamın dışında kalması amacıyla her türlü, bilinçlendirme, bilgilendirme için gerekli tedbirleri almak; bu türden davranışlara maruz kalanların haklarını korur.
- Kişilerin özlük haklarını kısıtlayıcı, kariyerlerine zarar verici engellemelerden uzak durur.

Saygı

- Üniversite mensuplarının kişisel onurunu ve mesleki saygınlığını gözetir.
- Üniversite mensupları arasında dil, ırk, renk, cinsiyet, dış görünüm, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri nedenlere ayırım yapmaz.

Dürüstlük

- Öğretim elamanları atama ve yükseltme başvurularının değerlendirilmesinde, üniversite senatosunca kabul görmüş akademik performans ölçütlerini esas almak; üniversiteye eleman alımında, yükseltme ve atamalarda bilimsel standartların dışına çıkmaz; akademik kadro ilanlarında aranan özel nitelik tariflerinde liyakat kuralının ihlal edilmemesine özen gösterir.
- Öğretim elemanlarının yurtiçi ve yurtdışı bilimsel faaliyetlere katılımlarında ve desteklenmelerinde adalet ve liyakat ilkelerine göre davranır.
- Öğretim elemanlarının bilim, araştırma ve yayınlarından doğan yasal haklarının korunmasını gözetir.
- Üniversite kaynaklarının kullanımında ve işlerin yürütülmesinde şeffaf ve hesap verilebilir şekilde davranır.
- Siyasi kurum ve diğer sivil toplum kuruluşlarıyla ilişkilerinde tarafsızlık ilkesine riayet eder.

Çalışanlar

Saygı

- Toplumla hizmet kapsamındaki eylem ve işlemlerinde hukuka saygı, yasallık, adalet, dürüstlük, şeffaflık ve hesap verilebilirlik ilkeleri doğrultusunda hareket etmek, görevi yerine getirirken ve hizmetlerden yararlandırmada dil, din, dünya görüşü, siyasi düşünce, ırk, yaş, cinsiyet ve benzeri sebeplerle ayırım yapmamak, insan hak ve özgürlüklerine aykırı ve kısıtlayıcı ve fırsat eşitliğini engelleyici davranış ve uygulamalarda bulunmaz.

Dürüstlük

- Kamu bina ve taşınır ile diğer kamu malları kaynaklarının kullanımında israf ve savurganlıktan kaçınmak; mesai süresini, kaynaklarını, işgücünü ve imkânlarını kullanırken etkin, verimli ve tutumlu davranır.

Sorumluluk

- Toplumsal konulara (çevre, sağlık, eğitim, adalet, vb.) duyarlılık göstererek insanlığın yararını gözetir.
- Fakülte dışındaki herhangi bir etkinliğe ya da çalışmaya katılmak için fakülteye karşı olan yükümlölüklerini aksatmaz.
- Üniversite dışındaki herhangi bir etkinliğe ya da çalışmaya katılmak için üniversiteye karşı yükümlölüklerini aksatmaz.
- Dürüstlük ve tarafsızlığını tehlikeye düşürecek etkinliklerden uzak durur.
- Fakülte hizmetlerini belirlenen standartlara ve süreçlere uygun şekilde yürütmek, hizmetten yararlananlara iş ve işlemlerle ilgili gerekli açıklamaları yaparak onları hizmet süresi boyunca aydınlatır.
- Keyfi davranışlarda, baskı, hakaret ve tehdit edici uygulamalarda bulunmamak, açık ve kesin kanıtlara dayanmayan rapor düzenlememek, mevzuata aykırı olarak kendileri için hizmet, imkân veya benzeri çıkarlar talep etmez.
- Etik ilkelere bağdaşmayan veya yasadışı iş ve eylemlerde bulunmasının talep edilmesin halinde veya hizmetlerini yürütürken bu tür eylem veya işlemden haberdar olduğunda ya da gördüğünde durumu yetkili makamlara bildirir.
- "Çıkar İlişkisi" ve "Çıkar Çatışması" konusunda dikkatli davranır.
- Görev, unvan yetkisini kullanarak kendisi, yakınları ve üçüncü kişiler lehine menfaat sağlayacak davranışlarından kaçınır.
- Görevin ifası sırasında ya da görevin sonucu olarak elde ettiği gizli ve özel bilgileri, görevdeyken ve görevden ayrıldıktan sonra yetkili makamlar dışında hiçbir kurum, kuruluş veya kişiye açıklamamak; kendisine, yakınlarına veya üçüncü kişilere doğrudan veya dolaylı olarak herhangi bir menfaat elde etmek için kullanmaz.
- Yürüttüğü görevle ilgili bir iş yapan, hizmet veren veya çıkar ilişkisi olan gerçek veya tüzel kişilerden kendisi, yakınları, üçüncü kişi ve kuruluşlar için doğrudan veya aracı eliyle herhangi bir hediye almamak ve çıkar sağlamaz.

Öğrenciler

Saygı

- Üniversitenin her türlü malzemesine bilinçli bir zarar vermekten kaçınırlar.
- Kütüphane yer alan kitapların kullanımına özen gösterir, herhangi bir kitabı izinsiz olarak almaz ve almış oldukları kitaba kasti bir zarar vermezler.
- Üniversite bünyesinde bulunan tüm akademik ve idari personele saygı kuralları çerçevesinde davranırlar.

Dürüstlük

- Kopya çekmez veya çekmeye teşebbüs etmez ve bu konularda başkalarına yardım etmezler.
- Grup çalışmaları esnasında sosyal kaytarma davranışlarından uzak dururlar, başkalarının emeği üzerinden menfaat elde etmezler.
- Okulun sağladığı burs vb. olanaklardan yararlanmak için eksik veya hatalı bilgi beyanında bulunmazlar.

Sorumluluk

- Kayıt dönemi esnasında, derslere fazladan kayıt yaptırıp ekle-bırak döneminde bu derslerin menfaat karşılığı başkalarına geçmesini sağlamazlar.
- Yüz kızartıcı her türlü faaliyetten kaçınırlar.

Uygulama

Yukarıdaki etik kodlar ile uygulama esasları aşağıda belirtilmiştir.

- 1.** Bu dokümanda tanımlanan etik kodlara ait yürütme sorumluluğu fakülte dekanına aittir.
- 2.** Tüm uygulamalar 2547 sayılı yükseköğretim kanunu ve onun gereği olarak üniversitemiz kural, ilke ve yönetmeliklerine uygun olarak gerçekleştirilecektir. Üniversitemiz vizyonu, misyonu ve stratejik planına uyumlu ve yüksek katkı sağlamak amacı ile davranılacaktır.
- 3.** Fakültemiz yöneticileri ve çalışanları tüm uygulamalarında 2547 sayılı yasa ile verilen ana görevlerini;
  - a. Yükseköğretim kalitesi
  - b. Araştırma kalitesi
  - c. Toplumsal katkı kalitesiiçin etkin ve verimli olarak yerine getirmeye özen gösterecektir.
- 4.** Etik ihlali için yapılacak başvurularda dekan en geç 1 iş günü içinde randevu verir.
- 5.** Dekan her türlü etik ihlali için başvuruyu alır, uygun şekilde inceler, dokümante eder ve gereken faaliyetleri (soruşturma açma dâhil) yürütür/veya gerekli faaliyetlerin yürütülmesi(başvuru alımı hariç) için görevlendirme yapabilir.
- 6.** Dekan ve fakülte yöneticileri bu dokümanda tanımlanan etik kodlara uyumu gözlemek ve olası ihlalleri araştırmaktan sorumludur.
- 7.** Fakülte üyelerine ve öğrencilere etik kurallara uyulmasını teşvik etmek için gerekli faaliyetleri düzenler ve kayıtlarını muhafaza eder.
- 8.** Etik kodlar içinde belirtilmemiş diğer etik konularında mevcut etik kodlar referans alınarak tanımlı olmayan durum için uygulamalar yapılabilir. Bu durumda alınan kararların mevcut etik kodlar ile uyumluluğu esas alınacaktır.

9. Fakültemiz çalışanlarının, temsilcilerinin ve diğer temsilcilerinin rüşvet olarak yorumlanabilecek para veya hediyeler vermeleri veya almaları yasaktır.

10. Fakültemiz çalışanlarının bu İş Etiği Kurallarına harfiyen uymaları gerekmektedir. Fakültemiz, bu İş Etiği Kurallarının herhangi bir ihlaline son derece ciddi bir bakış getirecek ve kanıtlanmış herhangi bir ihlal uygun disiplin işlemlerine yol açacaktır.

11. Her türlü uygulamadan üniversite rektörünün bilgilenmesini sağlar ve yönetmelikler gereği izin alınması gereken durumlarda rektörün iznini alır.

12. Etik kodların uygulamaya alınmasından önce ve her güncelleme sonrası yapılacak duyuruda fakülte çalışanlarının varsa itirazları değerlendirilecek ve açıklık ilkesi dâhilinde duyurulacaktır. Duyurular okudum onayı ile doğrulanacak ve itirazların çözümünü takip eden ilk iş gününde uygulamaya alınacaktır. İtirazlar için 5 iş günü esas alınmakla birlikte ara dönemlerde her zaman itirazlar yapılabilecektir.

13. Tüm faaliyetler çevreye duyarlı bir şekilde yürütülecektir.

14. Bu İş Etiği Kodları hiçbir çalışanın iş sözleşmesinin bir parçasını oluşturmaz ve herhangi bir zamanda iyileştirme ve geliştirme amacı ile değiştirilebilir.